

मधुमेह भएको आमाको बालक

Infant of a Diabetic Mother

मधुमेह के हो?

What is diabetes?

मधुमेह रगतमा धेरै चिनीको मात्रा हुने अवस्था हो। रगतमा हुने चिनीको मात्रा सामान्यतया इन्सुलिनले नियन्त्रित गर्दछ। जब भोजन पछि रगतमा चिनीको बृद्धि हुन्छ, तब शरीरको रगत प्रवाह मा इन्सुलिन राखेर प्रतिक्रिया गर्दछ। इन्सुलिन चीनी ऊर्जा र शारीरिक विकास को लागि प्रयोग हुन्छ। यदि तपाईंमा मधुमेह छ भने त्यहाँ पर्याप्त इन्सुलिन जाँदैन जसले गर्दा असामान्य रूपमा रगतमा चिनीको मात्रा उच्च हुन्छ।

कसरी आमामा हुने मधुमेहले जन्म अघि बच्चालाई असर गर्छ?

How does diabetes in the mother affect the baby before birth?

जब आमामा रगतमा चिनीको मात्रा उच्च हुन्छ, चीनी बच्चामा शालको (placenta) मार्फत जान्छ र बच्चामा पनि चिनीको मात्रा उच्च हुन्छ। बच्चाले यो अतिरिक्त चीनीको प्रतिक्रिया गर्न अतिरिक्त इन्सुलिन बनाउँछ। बच्चाको रगतमा हुने अतिरिक्त इन्सुलिन र मधुमेह आमामाको शालमा(placenta) हुने परिवर्तनहरूले निम्न समस्या खडा गर्न सक्छ:

१. ठूलो बच्चा,

उच्च रगत र उच्च इन्सुलिनले साधारणतया बालक हुनुपर्ने भन्दा ठूलो हुन सक्छ।

२. सानो बच्चा,

यो एकदमै कम हुन्छ र जब आमामाको मधुमेह धेरै वर्ष देखी हुँदै आईरहेको भएमा र उनीको शालमा र रक्त नलिमा भएको परिवर्तनले हुन सक्दछ।

के जन्मने समयमा जटिलताहरू हुन सक्छ?

Could there be complications at birth?

सामान्यतया टाउको बच्चाको सबै भन्दा ठूलो भाग हो र पहिला बाहिर आउँछ। यदि टाउको निकलेमा बाँकी शरीर चिप्लेर सजिलै आउँदछ। मधुमेह भएको आमा को शिशुहरूको काँध ठूलो हुन सक्छ जसले जन्मने समयमा जटिलताहरू हुन सक्छ।

मधुमेह भएको आमाको बालक

Infant of a Diabetic Mother

यी बच्चाहरु जन्म पछि के समस्या हुन सक्छ?

What problems do these babies have after birth?

१. रगतमा कम चीनी,

जब बच्चाहरु जन्मन्छ त्यसपछि आमा बाट चीनी प्राप्त गर्दैन। तिनीहरूले लिने चीनीको मात्रमा यी बच्चाहरुको रगतमा धेरै इन्सुलिन हुन सक्छ। यसले रगतमा चीनीको मात्रामा कमी हुन सक्दछ।

२. स्वास प्रस्वास समस्या

३. लुकोमिया(Polycythemia)

यसको मतलब रगतमा धेरै रातो रक्त सेल हुनु हो। यदि त्यहाँ केवल सामान्य भन्दा अलि बढी छन् भने, यो उपचार गर्न आवश्यक छैन। यदि रातो रक्त सेल को संख्या धेरै उच्च छ भने, यसले रगत धेरै बाक्लो बनाईदिन्छ र रक्त नलीमा प्रवाह कम हुनेछ। धेरै बाक्लो रगत पनि सजिलै थक्का बन्न सक्दछ र कहिलेकाहीं अनावश्यक थक्का उत्पादन गर्न सक्छन्। यदि आवश्यक परेको खण्डमा यो समस्या सजिलै उपचार गर्न सकिन्छ।

४. उमेर नपुगीकन जन्मेका शिशुहरु

मधुमेह आमाबाट उमेर नपुगीकन जन्मेका शिशुहरु कहिलेकाहीं सजिलै जन्मद छन् र ती शिशुहरुलाई कहिलेकाँही अन्य साधारण समस्याहरु हुन सक्छ।

के मेरो बच्चामा पछि मधुमेह हुन्छ होला?

Will my baby develop diabetes later on?

एक मधुमेह आमा को शिशु भएपनि पछि वा वयस्क जीवनमा मधुमेह हुनेछ भन्ने हुँदैन। मधुमेह परिवारमा सर्दछ यी बच्चाहरु अन्य सदस्यहरु जस्तै केहि हदमा मधुमेहको जोखिममा हुन सक्दछ। यसले उनिहरुमा मधुमेह विकास सामान्य जनसंख्या भन्दा अलिकति उच्च हुने जोखिम हुन सक्छ।

यदि मधुमेहको बारेमा थप जानकारीको आवश्यक परेमा कृपया कर्मचारी संग कुरा गर्नुहोला।

दोभाषे सेवाहरु

Interpreter Services

यदि तपाईंलाई अंग्रेजी बोल्ने वा बुझ्न मद्दतको आवश्यकता भएमा व्यावसायिक दोभाषेहरु उपलब्ध छन्। तपाईंको एक परिवारको सदस्य वा मित्र उपस्थित हुन सक्छन्, तर आफ्नो बच्चाको उपचारको बारेमा कुरा गर्न पेशेवर अनुवादक मार्फत नै हुनुपर्छ। अनुवादक सेवा निःशुल्क र गोप्य छन्।

यदि तपाईंलाई दोभाषे नदिएमा एक अनुवादक(दोभाषे) लागि सोध्ने तपाईंको अधिकार हो। कर्मचारीहरुले तपाईंको लागि दोभासे बुक गरिदिनेछन्।

यदि तपाईंलाई दोभाषेको जरुरी परेमा, कृपया Translating and Interpreter Service मा हामीलाई १ ३१ ४५० मा फोन गरेर सम्पर्क गर्नुहोला।

यदि तपाईंलाई यस सम्बन्धी कुनै पनि पक्षहरुमा छलफल गर्नुपरेमा कृपया SESLHD-RHWfeedback@health.nsw.gov.au मा ई-मेल गर्नुहोला।

This resource was produced by the Newborn Care Centre, The Royal Hospital for Women.

Funding for translations provided by the Multicultural Health Service, South Eastern Sydney Local Health District.